

ШТА ДА СЕ РАДИ: У ЧЕМУ НАМ МОЖЕ ПОМОЋИ ПОПИС

У Србији су мапирана сва ромска насеља

Вишомир Михајловић*

На прошлом попису 2002. у Србији је регистровано 108.000 Рома, али сматра се да је то нереално мали број, јер на попису пре тога, 1991, пописано нас је 140.000. Ми у Националном савету ромске заједнице кажемо да Рома у Србији има неколико пута више него што је то показао попис 2002.

То тврдимо и на основу резултата пробног пописа из априла прошле године, када смо утврдили да је у једном насељу на попису 2002. било 1.080 изјашњених, а на овом пробном попису 3.300. Због свега овога ми смо се у Националном савету ромске заједнице веома добро припремили за овогодишњи попис. У сарадњи са Републичким заводом за статистику одредили смо у свакој општини по једног координатора који је имао обавезу да мапира ромска насеља на датој територији. На основу тога дошли смо до податка о 533 ромска насеља у Србији (најмање 15 домаћинства у сваком).

Поред тога, за сваки пописни круг одредили смо по једног представника Рома – помоћника пописивача. Он ће бити у тиму са пописивачима и заједно са координаторима улазиће у ромска насеља и с њима ће учествовати у попису.

Помоћника је укупно око хиљаду. Кад је у питању ромска национална заједница, корак даље у односу на раније пописе представља и кампања „од врата до врата“, чији је циљ указивање на значај пописа за ромско становништво. Кампања је у току, а своди се на то да десетак волонтера у свакој општини обавештава припаднике ромске националне заједнице о значају пописа.

Циљ свих ових припрема је да на попису добијемо што реалнији број припадника ромске националне заједнице. Али не само број него и податке о социокономским карактеристикама, здравственим условима, писмености итд. Тиме бисмо први пут добили праву слику стања и могли бисмо реалније да реализујемо планове и стратегије развоја ромске националне заједнице.

Свему овоме допринеће чињеница да су у Србији „мапирана“ сва ромска насеља, али треба имати у виду и то да

припадници ромске заједнице живе и изван ових насеља, у стамбеним зградама итд. Управо код њих је уочена „национална мимикрија“. Они су често и образованији, можда су и на неким руководећим положајима а не желе да се изјашњавају као Роми. Међутим, они нам се обраћају кад им је потребна помоћ. Рецимо, због уписа у средњу школу, за њихову децу, у складу са афирмативним мерама. Реч је о мерама које се примењују у случајевима када је ученик положио пријемни испит, а није уписао жељени профил средње школе. Афирмативне мере му омогућавају да се у складу са тачно прописаним условима ипак упише. Тада се ови припадници ромске заједнице јављају нашем националном савету, као да су „једнократно Роми“. Између осталог и зато кажемо да је овај попис за ромску заједницу веома значајан.

Битно је и питање писмености. Верујем да ће овај попис показати да је међу припадницима ромске заједнице

у том погледу дошло до позитивних промена. Ми то очекујемо и због ових афирмативних мера, које доводе до тога да од 500 до 600 припадника ромске националне заједнице сваке школске године уписују своју „прву жељу“. За неколико година велики број ових свршених средњошколаца уписаће факултете. Тако да сваке године

имамо око 200 новоуписаних студената ромске националности. Пре 2000. године имали смо највише по десет студената.

Други проблем је, међутим, неписменост јер је висок проценат ромске деце ван школског система. Они пођу у школу, стигну до другог-трећег разреда и онда се једноставно више не појављују. Социјална помоћ коју примају ромске породице зато се сада условљава редовним одласком деце у школу.

Већ на овом попису зато очекујемо пораст броја Рома који су писмени и који иду у школе.

Што се тиче социјалне структуре, она ће показати да многи Роми који су и имали неке приходе данас их немају.

**Прегседник Националног савета ромске националне заједнице, народни посланик*

Социјална помоћ за ромске породице условљава се редовним одласком деце у школу